

Sygn. akt **II K 765/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2019 r.

Sąd Rejonowy w Goleniowie, Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Krukar – Leśniak

Protokolant: Monika Dzioba

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 22.05.2019 r., 27.06.2019 r., 20.08.2019 r., 19.09.2019 r.

sprawy **M. K.**

córki J. i Z. z domu K., urodzonej (...) w T., nie karanej

oskarżonej o to, że:

w dniu 05 grudnia 2016 roku w Szkole Podstawowej z (...) w G. naruszyła nietykalność cielesną małoletniego ucznia klasy (...) S. Ż. w ten sposób, że uderzyła małoletniego plikiem kartek po głowie,

tj. o czyn z art. 217 § 1 k.k.

I. na podstawie art. 66 § 1 i § 2 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec oskarżonej **M. K.** o przestępstwo kwalifikowane z art. 217 § 1 k.k. warunkowo umarza na okres 1 (jednego) roku próby;

II. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeka od oskarżonej M. K. na rzecz pokrzywdzonego S. Ż. kwotę 1.000 (jednego tysiąca) złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

III. na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 629 k.p.k., art. 7 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym wymierza jej 100 (sto) złotych opłaty.

Sygn. akt II K 765/19

UZASADNIENIE

M. K. była nauczycielką (...) w Szkole Podstawowej z (...) w G.. Od września 2016 r. zaczęła ona uczyć m.in. klasę (...)

Dowód: - wyjaśnienia oskarżonej k. 39-40, 214-215

- zeznania A. Ż. k. 30-31, 223-225
- zeznania Ł. K. (1) k. 16-18, 225-226
- zeznania E. W. k. 24-25, 226
- zeznania I. S. k. 27-28, 226-227
- zeznania S. Ż. k. 68-69 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania N. K. (1) k. 61-62 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania W. L. k. 59-60 wraz z zapisem przesłuchania

- zeznania M. R. k. 63-64 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania D. M. k. 58 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania A. B. k. 74-75 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania P. K. k. 72-73 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania E. S. k. 56 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania M. B. k. 66-67 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania W. K. k. 141-142 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania J. W. k. 70-71 wraz z zapisem przesłuchania
- zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa wraz z załącznikami k. 1-12

W dniu 5 grudnia 2016 r. na lekcji języka polskiego w klasie (...) M. K. zauważyła, że jeden z uczniów tj. S. Ż., który siedział w pierwszej ławce znajdującej się bezpośrednio przy jej biurku, nie wykonał pracy zgodnie z jej poleceniem i do tego odwraca się do kolegi siedzącego ławkę za nim. M. K. wzięła wówczas ze swojego biurka plik kartek, po czym podeszła do S. Ż. i uderzyła go tym plikiem kartek w głowę.

Dowód: - częściowo wyjaśnienia oskarżonej k. 39-40, 214-215

- zeznania S. Ż. k. 68-69 wraz z zapisem przesłuchania
- opinia sądowo psychologiczna dotycząca S. Ż. k. 99-102
- zeznania A. B. k. 74-75 wraz z zapisem przesłuchania
- opinia sądowo psychologiczna dotycząca A. B. k. 137-140
- zeznania M. B. k. 66-67 wraz z zapisem przesłuchania
- opinia sądowo psychologiczna dotycząca M. B. k.107-111

S. Ż. po przyjeździe do domu opowiedział o tej sytuacji swojej matce A. Ż., która z kolei zgłosiła to w dniu 7 grudnia 2016 r. wychowawczyni swojego syna I. S. podczas zebrania z rodzicami. Dodatkowo wraz z częścią innych rodziców poinformowała o przypadkach niewłaściwego zachowania M. K. wobec ich dzieci. I. S. przekazała te skargi dyrekcji szkoły. Wskutek tego zgłoszenia, w dniu 12 grudnia 2016 r. odbyło się spotkanie A. Ż. z dyrektorem szkoły Ł. K. (2) i wicedyrektorem szkoły B. M.. W trakcie tego spotkania matka S. Ż. ponownie zgłosiła fakt uderzenia jej syna przez nauczycielkę języka polskiego. Ponadto wskazała przykłady niewłaściwego odnoszenia się do jej dziecka przez M. K..

Dowód: - zeznania A. Ż. k. 30-31, 223-225

- zeznania Ł. K. (1) k. 16-18, 225-226
- zeznania I. S. k. 27-28, 226-227
- zeznania S. Ż. k. 68-69 wraz z zapisem przesłuchania
- zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa wraz z załącznikami k. 1-12
- szkic k. 213

I. S. poinformowała M. K., po powrocie przez nią ze zwolnienia w dniu 14 grudnia 2016 r., o skardze A. Ż. M. K. postanowiła wówczas porozmawiać na ten temat z uczniem i w tym celu wyprowadziła go z klasy na korytarz pozostawiając w tym czasie pozostałych uczniów w klasie bez opieki. Podczas tej rozmowy była obecna wychowawczyni S. Ż. Uczeń odpowiadając na zadawane mu przez M. K. pytania, potwierdził że uderzyła go ona w głowę. Nadeszła na to wicedyrektor szkoły, która nakazała im wrócić do klasy. Po powrocie do klasy, M. K. w obecności pozostałych uczniów, zaczęła straszyć S. Ż. konsekwencjami z powodu złożonej przez jego matkę skargi.

Dowód: - częściowo wyjaśnienia oskarżonej k. 39-40, 214-215

- zeznania A. Ż. k. 30-31, 223-225
- zeznania E. W. k. 24-25, 226
- zeznania I. S. k. 27-28, 226-227
- zeznania S. Ż. k. 68-69 wraz z zapisem przesłuchania
- zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa wraz z załącznikami k. 1-12

Tego samego dnia M. K. została wezwana przez dyrekcję szkoły w celu wyjaśnienia zgłaszanych wobec jej osoby skarg. Podczas tego spotkania M. K. zaprzeczyła by sytuacje zgłaszane przez rodziców uczonych przez nią dzieci miały miejsce. Matka S. Ż., która dowiedziała się o przeprowadzonej z jej synem przez M. K. rozmowie, poinformowała o tym dyrektora szkoły oświadczając, że z uwagi na obawy o bezpieczeństwo syna, nie będzie on uczestniczył w lekcjach prowadzonych przez M. K..

Dowód: - częściowo wyjaśnienia oskarżonej k. 39-40, 214-215

- zeznania A. Ż. k. 30-31, 223-225
- zeznania Ł. K. (1) k. 16-18, 225-226
- zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa wraz z załącznikami k. 1-12

W dniu 16 grudnia 2016 r. pedagog szkolny E. W. na polecenie dyrekcji szkoły przeprowadziła rozmowy z niektórymi uczniami z klasy (...) tj. z N. K. (2), M. R., M. B., A. B. i P. K.. W trakcie tej rozmowy dzieci potwierdziły, że S. Ż. został uderzony przez M. K. plikiem kartek.

Dowód: - zeznania Ł. K. (1) k. 16-18, 225-226

- zeznania E. W. k. 24-25, 226
- zeznania N. K. (1) k. 61-62 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania A. B. k. 74-75 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania P. K. k. 72-73 wraz z zapisem przesłuchania
- zeznania M. B. k. 66-67 wraz z zapisem przesłuchania
- zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa wraz z załącznikami k. 1-12

W dniu 21 grudnia 2016 r. dyrektor szkoły nałożyła na M. K. karę nagany za niewłaściwe zachowania wobec uczniów, w tym m.in. za uderzenie S. Ż. plikiem kartek w głowę. Wcześniej M. K. była już ukarana karą porządkową upomnienia za nieprzestrzeganie zasad współżycia społecznego. Dodatkowo M. K. przestała prowadzić lekcje w klasie (...) W związku ze zmianą nauczyciela kilka uczennic z tej klasy napisało do niej, że chciałyby, aby dalej prowadziła lekcje w ich klasie.

Dowód: - zeznania Ł. K. (1) k. 16-18, 225-226

- zeznania E. W. k. 24-25, 226
- zeznania I. S. k. 27-28, 226-227
- zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa wraz z załącznikami k. 1-12
- decyzja o ukaraniu karą dyscyplinarną k. 19
- pisma z kuratorium k. 33-35
- listy od uczniów k. 104-106

W dniu 31 sierpnia 2018 r. M. K. przestała pracować w Szkole Podstawowej z (...) w G.. Od dnia 1 września 2018r. jest ona zatrudniona w Zespole Szkół (...) w G..

Dowód: - wyjaśnienia oskarżonej k. 39-40, 214-215

- zeznania Ł. K. (1) k. 16-18, 225-226
- pisma z kuratorium k. 33-35
- pismo z (...) w G. k. 190

W wyniku uderzenia plikiem kartek w głowę przez M. K. S. Ż. nie doznał żadnych obrażeń ciała, a jedynie doszło naruszenie jego nietykalności.

Dowód: - zeznania A. Ż. k. 30-31, 223-225

- zeznania S. Ż. k. 68-69 wraz z zapisem przesłuchania

M. K. ma obecnie (...) lat. Jest rozwiedziona. Ma troje dorosłych dzieci. Ma wykształcenie wyższe, z zawodu jest nauczycielem. Pracuje jako nauczyciel (...) i z tego tytułu osiąga dochód w wysokości około 3.000-3.200 złotych. Ma na utrzymaniu syna, który studiuje. W obecnym miejscu zatrudnienia cieszy się dobrą opinią. Nie są też zgłaszane żadne zastrzeżenia co do jej pracy z uczniami. Nie była wcześniej karana.

Dowód: - wyjaśnienia oskarżonej k. 39-40, 214-215

- dane o karalności k. 230
- dane o osobie k. 41
- wywiad kuratora k. 188-189
- opinia służbowa k. 198, 220

Przesłuchana w charakterze podejrzanej M. K. nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu i odmówiła składania wyjaśnień.

Do popełnienia zarzucanego jej czynu M. K. nie przyznała się również podczas rozprawy przed Sądem i wyjaśniła jak na k. 214-215.

Dowód: - wyjaśnienia oskarżonej k. 39-40, 214-215

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego sprawstwo i wina oskarżonej nie budzą wątpliwości.

M. K. nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. Oskarżona potwierdziła wprawdzie to, że za pomocą pliku kartek naruszyła nietykalność cielesną ucznia S. Ż.. Oświadczyła jednak, że nie chciała go tym plikiem kartek uderzyć, a jedynie mu je dać, aby jeszcze raz wykonał pracę zgodnie z jej poleceniem. Podała, że rozluźniła uchwyt dłoni i te kartki spadły S. Ż. na ramię. Dodała, że chciała mu dać jedną kartkę, ale śpieszyła się i wzięła ze swojego biurka więcej kartek. Uczeń w momencie podawania mu kartek był odwrócony bokiem i nie wykonał gestu, żeby wziąć od niej kartki i dlatego one na niego spadły. Wyjaśnieniom oskarżonej w tym zakresie przeczyły jednak zeznania małoletniego S. Ż. oraz w pełni korespondujące z nimi zeznania jego matki i pedagoga szkolnego, jak również zeznania części przesłuchanych w sprawie innych uczniów z klasy (...) Za niewiarygodnością wyjaśnień M. K. przemawiały też zasady doświadczenia życiowego i logika sytuacyjna zdarzenia. W ocenie Sądu, gdyby oskarżona chciała, aby uczeń ponownie wykonał zadanie zgodnie z jej poleceniem to podałaby mu jedną kartkę, a nie ich plik. Nawet gdyby, jak twierdzi, w pośpiechu wzięła z biurka kilka kartek, to stojąc przy ławce S. Ż. wyciągnęłaby z tego pliku tylko jedną kartkę i mu podała. Nie było bowiem powodu, aby musiała mu podawać od razu kilka kartek. Zresztą, gdyby rzeczywiście chciała mu tylko podać kartkę to położyłaby mu ją na ławce, a nie stojąc nad nim rozluźniała uchwyt dłoni podczas gdy uczeń nie wykonywał w tym czasie gestu świadczącego o zamiarze wzięcia od niej kartki i w dodatku miał być wówczas odwrócony bokiem. M. K. podała, że wcześniej kilkanaście razy próbowała zwracać uwagę uczniowi, żeby się nie kręcił i nie odwracał, tylko pracował. W dodatku zobaczyła, że nie wykonał on pracy zgodnie z jej poleceniem. Jak zaś wynikało z zeznań przesłuchanych w sprawie uczniów klasy (...) oraz poczynionych przez dyrekcję szkoły ustaleń, oskarżona zawsze w takich sytuacjach reagowała impulsywnie, krzyczała, wyzywała, ośmieszała uczniów, uderzała zeszytami czy książkami o ławki. Poza tym, według Sądu, gdyby doszło jedynie do przypadkowego naruszenia przez M. K. nietykalności cielesnej S. Ż., to nie byłoby żadnego powodu, aby miała ona wypierać się takiego zdarzenia podczas spotkania z matką małoletniego przy udziale dyrekcji szkoły. Mogła wówczas wyjaśnić, że to naruszenie nietykalności dziecka było przypadkowe. Tym bardziej nie byłoby powodu, aby oskarżona wyprowadzała ucznia z klasy w celu rozmowy z nim o zdarzeniu, a potem straszyla go konsekwencjami w związku ze złożeniem przez jego matkę skargi.

Mając na uwadze powyższe, Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom M. K. w zakresie, w jakim twierdziła, że do naruszenia przez nią nietykalności cielesnej S. Ż. doszło przypadkowo podczas podawania mu kartek, uznając, że stanowią one jedynie konsekwencję przyjętej przez nią linii obrony.

W pełni za wiarygodne Sąd uznał natomiast zeznania małoletniego pokrzywdzonego, które jak już wyżej wskazano, znajdowały w pełni oparcie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. S. Ż. podał, że został uderzony przez oskarżoną plikiem kartek w głowę. Małoletni zaprzeczył, aby było to przypadkowe uderzenie. Podał, że nauczycielka „specjalnie go uderzyła”, że „chciała go uderzyć”. Badająca małoletniego pokrzywdzonego biegła psycholog wskazała, że nie stwierdzono u niego żadnych dysfunkcji, które mogłyby zniekształcać treść jego zeznań. Dodała, że jego zeznania spełniają kryteria wiarygodności psychologicznych.

Mając na uwadze powyższe zeznaniom małoletniego pokrzywdzonego należało dać w pełni wiarę, tym bardziej, że w pełni znajdowały one oparcie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Wiarygodne w ocenie Sądu były również zeznania matki S. Ż.. A. Ż. nie była wprawdzie bezpośrednim świadkiem zdarzenia, przytoczyła jednak relację syna jaką zdał jej z jego przebiegu i która to relacja w pełni korespondowała z tym co małoletni podał w swoich zeznaniach.

Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania dyrektora szkoły, zatrudnionego w niej psychologa oraz wychowawczynie S. Ż..

Ł. K. (2) podała jakie przeprowadzała czynności wyjaśniające wobec M. K. w związku ze złożoną skargą na jej zachowanie, a jej zeznania w tym zakresie w pełni znajdowały oparcie w treści znajdującej się w aktach sprawy dokumentacji.

Z kolei E. W. zeznała, że uczniowie z klasy (...), którzy z nią rozmawiali potwierdzili, że S. Ż. został uderzony przez oskarżoną plikiem kartek i że z uwagi na zawiadomienie o tym fakcie dyrekcji szkoły groziła mu ona potem negatywnymi konsekwencjami.

Natomiast I. S. podała, że w jej obecności uczeń potwierdził, że został uderzony przez M. K. w głowę.

Za wiarygodne należało też uznać zeznania przesłuchanych w sprawie uczniów. Nie wszystkie te osoby były w szkole podczas zdarzenia, ich relacja opierała się zatem na tym czego na temat zdarzenia dowiedziały się od innych i z tego powodu mogła częściowo odbiegać od poczynionych ustaleń faktycznych (np. część świadków mówiła, że S. Ż. został uderzony książką). Z kolei inne osoby, choć były wówczas na lekcji to jednak nie widziały przebiegu zdarzenia. Moment uderzenia S. Ż. widział jedynie A. B., a słyszał to uderzenie M. B., w dodatku ich relacja w pełni korespondowała z tym co podawał w swoich zeznaniach małoletni pokrzywdzony. Niezależnie jednak od powyższego, wszyscy uczniowie zgodnie opisywali negatywne zachowanie oskarżonej podczas prowadzonych z nimi lekcji. Badające małoletnich świadków biegłe psycholog wskazały zaś, że nie stwierdzono u nich żadnych dysfunkcji, które mogłyby zniekształcać treść ich zeznań i że zeznania tych świadków spełniają kryteria wiarygodności psychologicznych.

Wątpliwości Sądu nie budziły także wydane w sprawie opinie biegłych psychologów, które zostały sporządzone w sposób fachowy i rzetelny oraz zgodny z obowiązującymi w tym zakresie procedurami. Opinie te zostały wydane po przeprowadzeniu odpowiednich badań małoletnich świadków i pokrzywdzonego, zaś sformułowane w nich wnioski były jasne i nie zawierały sprzeczności. Ponadto dowody te, podobnie jak i pozostałe dowody z dokumentów, nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a Sąd nie znalazł żadnych okoliczności, które by uzasadniały wątpliwości, co do ich wiarygodności.

Reasumując należy stwierdzić, że analiza całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego wykazała sprawstwo M. K. co do zarzucanego jej czynu.

Przepis art. 217 § 1 k.k. penalizuje naruszenie nietykalności cielesnej innej osoby.

Jak ustalono M. K. uderzyła S. Ż. plikiem kartek w głowę, w skutek czego nie doznał on żadnych obrażeń, a jedynie doszło do naruszenia jego nietykalności.

Bezspornie zatem swoim zachowaniem oskarżona wyczerpała znamiona omawianego przepisu. Zdaniem Sądu, wbrew twierdzeniom obrońcy M. K., nie sposób było przy tym uznać, że została ona w jakiś sposób sprowokowana przez ucznia. W ocenie Sądu żadne niewłaściwe zachowanie dziecka nie powinno skutkować naruszeniem jego nietykalności cielesnej przez nauczyciela, tym bardziej, że oskarżona miała możliwość sięgnięcia po inne dozwolone środki dyscyplinujące jak choćby wpisanie mu uwagi. Należy zauważyć, że jeśli ktoś nie ma cierpliwości do dzieci to nie powinien wykonywać zawodu nauczyciela, tym bardziej w placówce z Oddziałami Integracyjnymi, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia niezdiscyplinowania uczniów czy też trudności w przyswajaniu przez nich wiedzy jest dużo większe niż w zwykłej placówce edukacyjnej.

W myśl przepisu art. 66 § 1 k.k. Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karana za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

W ocenie Sądu w warunkach niniejszej sprawy zachodziły przesłanki do zastosowania wobec oskarżonej instytucji warunkowego umorzenia postępowania. Zarówno wina jak i społeczna szkodliwość popełnionego przez nią czynu nie były duże. M. K. jest oceniana jako dobry nauczyciel, potrafiący przekazać uczniom wiedzę, tyle że sięgający przy tym po niewłaściwe środki dyscyplinujące. Jak wynikało z zeznań świadków, w tym również jej uczniów, motywacją oskarżonej nie było bowiem dokuczenie uczniom, lecz zmobilizowanie ich do nauki. Wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonej nie sposób było jednak uznać, aby społeczna szkodliwość jej czynu była znikoma. O powyższym

w szczególności nie mógł przesądzać podkreślany przez obrońcę brak obrażeń u małoletniego. Gdyby bowiem czyn M. K. spowodował powstanie obrażeń u ucznia to musiałby on być zakwalifikowany z innego przepisu niż ten, który jest podstawą stawianego oskarżonej zarzutu.

M. K. nie była dotychczas karana sędownie i prowadzi ustabilizowany tryb życia. W aktualnym miejscu pracy cieszy się dobrą opinią przełożonego i nie wskazano, aby były jakieś skargi na jej zachowanie. W tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu, należy uznać, że zdarzenie, które jest przedmiotem niniejszego postępowania miało jedynie incydentalny charakter w jej życiu, a oskarżona wyciągnęła z niego właściwe wnioski i więcej takie zachowanie wobec uczniów z jej strony się nie powtórzy. Mając na uwadze powyższe, Sąd zdecydował się na zastosowanie wobec M. K. instytucji warunkowego umorzenia postępowania. Postawa oskarżonej, jej właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia w ocenie Sądu uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie ona przestrzegała porządku prawnego i nie popełni więcej przestępstwa.

Z uwagi na to, że M. K. nie była dotychczas karana i jest to jej pierwszy konflikt z prawem, Sąd uznał, że wystarczającym będzie określenie okresu próby w minimalnym okresie 1 roku.

Ponadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k. Sąd tytułem zadośćuczynienia orzekł od oskarżonej na rzecz małoletniego pokrzywdzonego kwotę 1.000 złotych. W ocenie Sądu wskazana powyżej kwota jest adekwatna do rozmiarów doznanej przez S. Ż. krzywdy, z drugiej zaś strony wysokość orzeczonego zadośćuczynienia nie będzie prowadziła do nieuzasadnionego wzbogacenia się małoletniego pokrzywdzonego w stopniu przekraczającym rozmiar ujemnych następstw czynu popełnionego przez M. K..

Z kolei o kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 629 k.p.k. i art. 7 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądając od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe oraz obciążając ją opłatą w wysokości 100 złotych.